גידוד חמשה ומחיצה חמשה כולי –

An embankment of five טפחים and a partition of five, etc.

OVERVIEW

רב חסדא רב הסדא taught that מדוד המשה ומחיצה המשה לידוד מס not combine. רב הסדא to mean a ditch. תוספות maintains that a ditch and a partition (above the ditch) are עשטרף. Our הוספות offers an explanation according to "עשטרף understanding of גידוד, and also offers an alternate explanation of גידוד.

- פירש בקונטרס אם היה חריץ עמוק חמשה והקיפוהו מחיצה חמשה פירש בקונטרס אם היה חריץ עמוק חמשה והקיפוהו means) if there was a ditch which was five מפחים deep and it was surrounded on top with a partition five high, the rule is that the אידור and the החיצה -

אין מצטרפין להיות תוכו רשות היחיד –

Do not combine to make the enclosure a רה"י (even though the bottom of the ditch is surrounded by an enclosure which is ten טפחים high [five of the ditch and five of the [מריצה]).

asks: תוספות

ה (דף צט,א) ובפרק בתרא דעירובין (דף צט,ב) און וקשה לרבינו תם דאמר בשבת בפרק הזורק (דף צט,א) ובפרק בתרא דעירובין (דף צט,ב) אחל אחל מסכת שבת in מסכת שבת states in פרק and in the last במכת עירובין - מסכת עירובין - מסכת שרובין - מסכת שרוביים - מסכת שרוביים

- דבור וחולייתו מצטרפין לעשרה ואף על פי שזה בגובה וזה בעומק That a pit and its surrounding mound combine to make the inside of the pit a רה"י if the combined height of the בור וחולייתו is ten טפחים, and even though the חולייה is in the height and the pit is in the depth, nevertheless it is חולייה. The same should be here that the גידור and the מצטרף.

חוספות has an additional question:

-ועוד דאמר פרק כל גגות (שם דף צג,ב) בהדיא גבי שתי חצרות זו למעלה מזו And furthermore the גמרא explicitly states in פרק כל גגות, regarding two courtyards one higher than the other -

ויש גידוד חמשה ומחיצה חמשה²

Where there is an embankment of five טפחים and a partition of five - טפחים

_

 $^{^{1}}$ יוחנן made this statement in the two aforementioned גמרות.

 $^{^2}$ The level of the lower מפחים is five שפחים below the level of the upper אצר (the embankment is five מפחים). In addition there is a partition five שפחים high which begins on the ground of the higher אבר. The height from the floor of the lower אבר to the top of the partition is ten.

- דמודה רב חסדא בתחתונה הואיל ורואה פני עשרה דמערבת שנים ולא אחד דמודה רב חסדא בתחתונה הואיל ורואה פני עשרה דמערבת מפרים agrees regarding the lower אירוב, since it 'sees' a 'face' of a wall which is ten טפּחים high that it requires two (separate) אירוב שירוב but not one עירוב together with the upper אירות 4

תוספות answers:5

ויש לומר דלענין ב׳ חצרות זו למעלה מזו איירי הכא⁶ –

And one can say that הצרות is discussing here regarding two זו which are אין מצטרפין, and when he says אין מצטרפין he is referring -

ולגבי עליונה⁷ לענין עירוב⁸ כדמוכח פרק כל גגות (שם צג,ב)

To the upper חצר regarding an עירוב as is evident in פרק כל גגות.

חוספות offers an alternate solution:

- אי נמי לענין תל ברשות הרבים גבוה חמשה והקיף על גביו מחיצה חמשה אי נמי לענין תל ברשות הרבים גבוה חמשה Or you may also say; ר"ח is discussing (not a ditch and a partition, but rather) a mound in the רה"ר which is high five מחים and he surrounded it on top with a מחיצה of five מחיצה, and ר"ח teaches us -

דלא חשיב רשות היחיד לענין שבת¹¹

That this enclosed area is not considered a רה"ר concerning שבת.

גידוד asks on this interpretation of גידוד:

אם תאמר ויחשב רשות היחיד מטעם דאי בעי מנח עליה ומשתמש – And if you will say; and let it be considered a רה"י for the reason that if he so

 $^{^3}$ The lower אבר cannot join with the higher הצר and be included in one עירובי הצירות for both, since there is a מהיצה of ten מפחים separating them; rather it needs to make a separate עירובי הצירות for the חצר התחתון only. However the higher הצר cannot make an עירובי הצירות at all even by themselves since they are not completely separate from the lower חצר for they only see a מחיצה of five שפחים (but the lower הצר is separated from them).

⁴ It is evident from that גמרא that (even) רב חסדא agrees that צידוד ה' ומחיצה ה' מצטרפין!

⁵ This answer follows רש"יs explanation that גידוד means a ditch (however this is not sי" explanation).

⁶ רב חסדא is not discussing whether it is a רה"י states), for it certainly is a רה"י. Rather he is discussing an uring issue.

 $^{^{7}}$ However regarding the lower אבר or a בור וחולייתו, etc. the גידוד ומחיצה are מצטרפין לעשרה.

⁸ In a case of 'מדינה ה', the upper אנידוד מחחס מחיצה at all since the מריבה which it sees is only five עירוב at all since the מדינה which it sees is only five (and the מדינה is not מצטרף since they do not 'see' it), they are not separated from the lower אנידוד to be considered an independent אנידוב with its own עירוב. They cannot combine with the lower אנידור, since the lower מחיצה and the גידור.

⁹ According to this interpretation the word גידוד means a mound and not a ditch as רש"י explained.

¹⁰ According to this interpretation, a ditch and a partition would be מצטרף לעשרה in disagreement with "רש".

¹¹ The top of the mound is not considered a הה"י because it is merely five שפחים high and is enclosed by a מחיצה which is only five שפחים high. However if the mound would have been ten שפחים high then the top of the mound would be a (if it is דע"ד שפחים) even without the partition. See following footnote # 12.

desires he may place something on top of the מחיצות and he will utilize this area on top of the מחיצות -

כדאמר בפרק חלון (שם עח,א) גבי מילאו כולו ביתדות ב־

As the גמרא states in פרק חלון regarding the case where he filled up the entire area with pegs.

מוספות answers:

ויש לומר דמיירי ברחב הרבה דלא שייך מנח עליה מידי אלא בדבר צר: And one can say; that here we are discussing a case where the area atop the partitions is very wide (therefore we cannot use the concept of דאי בעי מנה עליה), for the concept of placing something atop the partitions is applicable only for a narrow area, but not for a wide area.

SUMMARY

A ditch and a partition are מצטרף (except regarding the upper הצר, which is not considered separate from the lower מצטרף). A mound and a partition are not מצטרף (unless it is a small area and a cover can be placed over the width of the partition.

THINKING IT OVER

- 1. מפחים asks¹⁴ that a mound five טפּהים and a partition of five שפּהים should be since he can place something atop the מאטרף (as we find by the beam). However in the case of רה"י is formed atop the beam (and the cover); here however we wish to make the top of the תל (which is below the potential cover) into a רה"י. How can we compare the two?!
- 2. Why indeed does ר"ח maintain that 'ה גידוד ה' are not מצטרף (according to תוספות)? 16

 15 See בל"י אות שנח.

_

¹² The top of a pillar which is ten טפּהים high and has an area of four מפּהים by four מפּהים is considered a רב אשי. The there discusses what if he placed a peg on the top (thus diminishing the utilization of the דע"ד area). רב אשי המוחtains that even if the entire area is filled with pegs (where seemingly one cannot use this area), nevertheless it is considered a הה"ג, because he can place something (a board) on the pegs and still use the area atop the pillar. Similarly here, he can place an object over the מהיצה and there will now be the equivalent of a pillar ten שפחים high (the five of the mound and the five of the מהיצה), which is considered a "הה"ג. See 'Thinking it over' # 1.

¹³ Therefore in the case of the beam, where it was (merely) דע"ד, one can say מנח עלה ומשתמש, but not if the מחיצות are far apart and he would need to erect a roof.

¹⁴ See footnote # 12.

¹⁶ See מהרש"א.